

Monumentnummer*: 510678

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 21 juli 1998
Kadaster deel/nr 82751/34

Woonplaats* Gemeente* Provincie*
Bedum Het Hogeland Groningen

Kadastrale gemeente* Sectie* Kadastraal object* Appartement aanduiding Grondperceel
Bedum K 4246

Omschrijving**

Inleiding

GEMEENTEHUIS in 1927 ontworpen door gemeentearchitect G. Koolhof. Het in een aan het Rationalisme verwante stijl opgetrokken pand had oorspronkelijk een L-vormige plattegrond. In 1975 kwam daar verandering in toen het werd uitgebreid met een nieuwe vleugel onder architectuur van J.C. Nap uit Bedum. De nieuwbouw is twee bouwlagen hoog en sluit qua goothoogte en detaillering aan op het oude deel. De vleugel valt buiten de bescherming van rijkswege. In 1975 is ook het carillon in de dakruiter van het gemeentehuis vervangen door een nieuw.

Het gemeentehuis ligt centraal in het dorp, bij de brug over het Boterdiep, schuin tegenover Hotel "het Gemeentehuis".

Omschrijving

Twee bouwlagen tellend GEMEENTEHUIS opgetrokken in een rode, licht gesinterde baksteen op een trasraam van klinkers met rollaagbanden en rollaagbeëindiging. De samengestelde mansardekap is gedekt met een zwarte verglaasde Romaanse pan en heeft drie schoorstenen op de nokken en een rechthoekige houten goot. Midden op de nok aan de voorzijde bevindt zich een houten dakruiter met carillon (1975) onder een gebroken tentdakje bedekt met leien waarop een wijzerplaat is aangebracht. De verticaal gerichte houten vensters met stenen lekdorpels hebben overwegend een glas-in-lood bovenlicht onder een rollaag. De ramen op de eerste en tweede bouwlaag worden van elkaar gescheiden door vierkante of rechthoekige vlakken met siermetselwerk in gele, rode en donkere baksteen.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De hoofdentree bevindt zich aan de noordzijde in het middenrisaliet met gebroken topgevel en bestaat uit een dubbele gelakte paneeldeur met een bovenlicht van glas-in-lood in een portiek onder gepleisterde luifel die wordt ondersteund door twee gemetselde pilasters met gepleisterde consoles. Op de luifel een balkon met gemetselde borstwering en gepleisterde afdekrand. Portiek en pilasters hebben gepleisterde gevelbanden en een lambrizing van natuursteen. Aan de beide zijwanden van het portiek een publikatiekastje van gelakt hout en glas. Voor de deur bevindt zich een gemetselde, met natuursteen afgedekte stoep, drie treden hoog. De verdieping heeft vier vensters met in het midden een glasdeur die uitkomt op het balkon. De bovenlichten van vensters en deur worden van elkaar gescheiden door siermetselwerk. In de topgevel die wordt omlijst door rollagen met sluit- en aanzetstenen van zandsteen, bevinden zich twee vierkante en twee smalle, rechthoekige vensters, alle met glas-in-lood. Bovenin de top prijkt het gemeentewapen.

De oostgevel wordt geleed door twee raampartijen, elk bestaande uit twee keer drie vensters gescheiden door penanten met siermetselwerk. De rechter raampartij wijkt iets af doordat er een venster van een afwijkende maat bij zit. Dit kleine venster, dat de kluis verlichtte, heeft een ijzeren raamwerk. Tussen de twee raampartijen in bevindt zich op de verdieping een kort venster met glas-in-lood en op de begane grond een niet origineel, later toegevoegd venster. De westgevel heeft op de eerste bouwlaag twee vensters met bovenlicht en twee vernieuwde vensters, en op de tweede bouwlaag vier korte glas-in-lood vensters. Ook deze vensters worden door penanten met siermetselwerk van elkaar gescheiden.

Aan de zuidgevel is het nieuwe gedeelte uit 1975 gebouwd, dat op de verdieping nog twee vensters met bovenlicht zichtbaar laat.

In het grotendeels gewijzigde INTERIEUR zijn ondermeer van belang: het portaal met betegelde lambrizing, afgezet met een zwart geglazuurde rand, de marmeren gedenkplaat met daarop het bouwjaar (1927/28) en de naam van de architect (G. Koolhof) en de tochtdeuren met ruitjes van geslepen glas.

Waardering

Gemeentehuis van algemeen cultuur- en architectuurhistorisch belang

- als voorbeeld van een gemeentehuis uit het einde van de jaren twintig van deze eeuw
- vanwege de op het werk van K.P.C. de Bazel en J.L.M. Lauweriks geïnspireerde vormgeving
- vanwege het opvallende materiaalgebruik en de ornamentiek
- vanwege de vrij hoge mate van gaafheid van het exterieur
- vanwege de ruimtelijke relatie met de monumentale panden Grotestraat 2 en 3
- vanwege de beeldbepalende ligging midden in het dorp

Hoofdcategorie

Bestuursgebouwen, rechtsgebouwen en overheidsgebouwen

Subcategorie

Bestuursgebouw en onderdl

Functie

Gemeentehuis

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument